

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

Η ΘΡΥΛΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΝΤ' ΑΝΝΟΥΝΤΣΙΟ

Ντ' Αννουντσιο ο μοναδικός. Τα μαθητικά του χρόνια. Μελέτη και ποιήσις. Το πρώτο του τραγούδι. 'Ο Ντ' Αννουντσιο ένδοξος. Η κατακτήσις του. 'Ο έρως του με την Ντούζε. Λατρευτός και πολυχαϊδεμένος. Στο Φιόμπε. Η ηρώλική πράξις του. Πώς έχασο το μάτι του. Το τελευταίο του έργο. 'Ο νους και η ψυχή μιός πόλεως και ένός στρατού κτλ.

ΤΑΝ θέλησε κάποιος να παρομοιάση τον Ντ' Αννουντσιο, μ' έναν από τους μεγάλους άνδρας του παρελθόντος, δεν βρήκε κανένα που να του μοιάξη. Τόσο μοναδικός είναι ο μεγαλόφυξς αυτός. Γιάός ποιητής, που χρόνια τόρα καταλήσσει την ομοιόμην διάσημη με την μεγαλοφυία του. 'Αλλά γιατί είναι λοιπόν τόσο μοναδικός ο Ντ' Αννουντσιο; Διότι στο άστρο του συγκεντρώνει πλήθος ιδιότητες, που κανείς άλλος σύγχρονος συγγραφέας ή άνθρωπος γενικά, δεν έχει συγκεντρώσει. Είναι ποιητής, φιλόλογος, θαμιάσιος έλληνιστής και λατινιστής, σοφός σ' όλες τις τέχνες: την γλυπτική, την ζωγραφική, την μουσική, την αρχιτεκτονική, τέλειος κοσμικός άνθρωπος, ζώηση τελειοτέρας άθλητής, θαλάσσιος, ομιλούμενος άριστος και πολεμιστής από τους πιο τομήρους που είδε ή έποχη μας.

'Ο Γαβριήλ Ντ' Αννουντσιο γεννήθηκε σ' ένα μικρό χωριό της Κεντρικής Ιταλίας, το Γεσάκιε. Το άληθινό του όνομα είναι Ραταγιέντε. 'Ο πατέρας του ήταν δημοφιλής και ο σύγχρονος ο γονέας του τον έστειλαν στη Ρώμη, σε μια θεία του για να συνεχίση τις σπουδές του. 'Αλλά ο Ντ' Αννουντσιο—ή μάλλον ο νεαρός Ραταγιέντε—είχε άλλες φιλοδοξίες. Παράλληλος με τα μαθητικά του έγραφε και ποιήματα, χωριά στην άρχη, φανερά σατιρικά. Δεκατέντε χρόνια έστειλε ένα ποίημα σε κάποιο περιοδικό με το ψευδώνυμο Ντ' Αννουντσιο, ψευδώνυμο που έμειλε τόσο πολύ να δοξασθή. Το ποίημα δημοσιεύθηκε άμέσως με κολακευτικότητας σχολία. 'Επίσης ή διεύθυνσις του περιοδικού ζήτησε να γνωρίσει τον νεαρό ποιητή. 'Ο Ντ' Αννουντσιο δεν άφησε την εύκαιρία να πάη χαμένη. 'Επείξε άμέσως και παρουσιάσθηκε στον διεύθυντη. Και όστρα από λίγον καιρό, στο ίδιο περιοδικό δημοσιεύονταν ένα άλλο ποίημα του Ντ' Αννουντσιο, με την φωτογραφία του. Η φήμη του είχε άρξισι να μεγαλώνη. Δεν τον ήξεραν πια μόνον οι καθηγητά του, οι συμμαθητά του, οι φίλοι του. 'Αρχισαν να τον προσέχουν και οι φιλολογικοί κύκλοι της Ρώμης. Σε όλους έκανε έντύπωση το ρωμαίικο και πρωτότυπο ταλέντο του.

Στα τρία χρόνια που ακολουθήσαν έξέδοκε δύο ποιητικές συλλογές: Την «Ναυτική Ψόδη» και το «Νέο Τραγούδι». Η δύσ αυτές συλλογές του έπροκάλεσαν στην Ιταλία άληθινό ένθουσιασμό. Παντού μιλούσαν για τον νεαρό ποιητή. 'Όταν μάλιστα έγνωσθή ότι ο γηραιός ποιητής Κασιντοίτσι είχε μιλήσει κολακευτικότητας για τον Ντ' Αννουντσιο, κανείς πια δεν άμφιβάλε για την μεγαλοφυία του.

'Αφού τελείωσε το γυμνάσιο ο Ντ' Αννουντσιο έπέδωθε στην δημοσιογραφία, όπου άμέσως εθραίωσε. Οι περιγραφές του και τα χρονογραφήματα του τον έκαναν γνωστό και σε όσους άκουη δεν τον έγνωριζαν ως ποιητή. Στα χρονογραφήματα του μιλούσε με ευτυχία και άκρίβεια για όλα τα ζητήματα. Δεν του δύναντο τίποτα. 'Εκρινε μ' την ίδια εχέρεια ένα πολιτικό ζήτημα καθώς και μια γυναικεία άμφισι... Είτε ένα άγωνα ξηρασίας περιγραφές, είτε μια βουλεντική συνέδρισις, ήταν έξισο άσκαίμιλος.

Απο την έποχη αυτή άρχισαν και ή μεγάλες κοσμικές του επιτυχίες. Είκοσι μόλις χρόνων, Σοφοτάτος, με τον φωτιστένο της δόξας γυρο άπ' το έμφροστικό κεφάλι του, με το θέλητρο μιας ποιητικής όμιλης που έσκόλασσε εύδως τους πάντας, με δύο μεγάλα γυρτα μάτια, στη δόναμη των όποιων κανένας δεν μπορούσε ν' άντισταθή, ο Ντ' Αννουντσιο είχε ότι χρειαζόταν για να θριαμβώσισι. Είναι άναριθμητές ή έρωτικές του κατακτήσεις κατά την περίοδο αυτή. Κοριτσια της μεσαίας τάξεως και κυρίες του καλού κόσμου,

'Ο Γαβριήλ Ντ' Αννουντσιο και ή 'Ελεονόρα Ντουζι.

θεατρίνες, καλλιτέχνιδες, ποιήτριες, έρωτηθέντο άπ' τη ζώη και από το θέλητρο του. Στα σαλόνια μιλούσε για ότι του κατέβαιναν, και όλοι χρομόντοσαν άπ' τα χείλη του. Το έξαιμον όλα τα καρτίρια του, το συγχορεύον άδες τον τις τρέλλες. Κάποτε πήξε το ομιλί μιας κυρίας και στο κοκκαλο άπάνο της έγραψε ένα σονέτο... Κάποτε άλλως, πάλι, σ' ένα σαλόνι, μερικά κυρίες, φανατικές θαυμαστρίες του, τον παρακάλεσαν να τους απαγγείλη κανένα καινούργιο του ποίημα. 'Ο Ντ' Αννουντσιο δεν είχε διάθεσι και ήθελε με κάθε τρόπο ν' άποφύγη. Μα ή κυρίες έπέμεναν.

— Καλά, είπα τότε ο Ντ' Αννουντσιο, θα σας απαγγείλω, κυρίες μου, το ποίημα που ζήτητε, αλλά υπό έναν όρο: Να σβήσουν όλα τα φώτα του σαλονίου.

Τα φώτα έσβησαν άμέσως, αλλά ο Ντ' Αννουντσιο έπομπεύόμενος του σκότους σπρώθηκε σιγά—σιγά και έγραψε...

Μέσα στη δόξα αυτή, μέσα σ' ένα διαρκή θρίαμβο ένάρωσε τη ζώη του ο Ντ' Αννουντσιο ως τις παραμονές του μεγάλου πολέμου. Για τα έργα του—μυθοποιήματα, ποιήματα, δράματα—μιούσε πια όλος ο κόσμος.

Οι έρωτικοί του θρίαμβο προαλούσαν τον θαυμασμό και το φόβον. 'Ενας άπ' τους πιο παθητικούς του έρωτας ιστήξε και ο έρως που τον συνέδεσε με την μεγαλειότερη τραγουδίστρια της Ιταλίας, την Ντούζε, με την όποιαν ήθελε και στην 'Ελλάδα το 1902.

'Όσοπο στις παραμονές του πολέμου είχε λίγα βαρεθή και την φιλολογία και την φιλολογική δόξα. Η ψυχή του διψούσε κάτι άλλο: Την δράσι, τον κίνδυνο, την περιπέτεια. 'Όλα αυτά τα βρήκε στον Πανευρωπαϊκό πόλεμο, στον ό-

πο οίχτηκε με όλη την όρμη και μ' όλο τον ένθουσιασμό της νεότης του άπ' την πρώτη στιγμή.

Η κυριός πολεμική του δράσις, έσημειώθη στο Φιόμπε. Πάν ό,τι έκανε εκεί είναι άπεριγύρωτο: 'Ήταν έμφροστικός, διοχητής, στρατηγός, άεροπόρος... Πετούσε καθημερινός, με όλους τους κινδύνους για κατοικήσεις. Δεν έδίστασε να έπιχειρήση την άληθινόμητη έκείνη πτήσι του στη Βιέννη, που έξηγήσει τον θριαμβικό όλοι του κόσμου. 'Όλα αυτά του έστοίχισαν άρκετές πληγές, έχασε δε έπίσης το ένα του μάτι! Γιατί ο Ντ' Αννουντσιο είναι μονοφθαλμος. Η πλήρη αυτή του ματιού του τον βασάνισε τρομερά. 'Επί μήνες δολοφλήρον έμενε Σαπλομένος σ' ένα κατωκοτεινο δομάτιο, με δεμένα και τα δύο μάτια, ύποφύροντας τους φριχτοτέρους πόνους.

Για νύ ξεγράψα τους πόνους του και να διασκεδάξη την άνομήφιση πληγή του, είπε και το έμφροστικό χορδέλλες από περιγα μνήμη. Στις περιγραφές αυτές έγραψε μέσα στο σκοτάδι, χωρίς να βλέπει, ένα από τα τελευταία και ώραιότερα έργα του, το «Ναυτικό ύμνο».

Είπε άπεριγύρωτο, γράψαμε παραπάνο, το ό,τι έκανε ο Ντ' Αννουντσιο στο Φιόμπε. 'Επί ένα χρόνο και τέσσερας μήνες έμεινε κλεισμένος στην πόλι αυτή, που την διεκδικούσαν οι 'Ιταλοί από τους Αδριατικούς και που στο τέλος την κατέκτησαν οι 'Ιταλοί, χωρίς στην έπισημότη του Ντ' Αννουντσιο.

'Ο Ντ' Αννουντσιο ήταν άοικητός του Φιόμπε. 'Εργαζόταν δεκατέντε ώρες την ήμερα, αυτός έφροντιζε για όλη. Για τον έπισπασμό της πόλεως, για τα κρέατα, για το ψωμί, για τα είδη της μακαλικής, για την αστυνομία, για τα νοσοκομεία, για την πολιτική και στρατιωτική διοίκησι. 'Επί πλέον διοικούσε ένα σωμα άποτελούμενο από δέκα όχτρο χιλιάδες άνδρων, τον όποιον έπέβλεπε τα καθημερινά γυμνάσια, με τα κανόνια, τα τάνκς, τα μεθραλλιοδύλα των, χωρίς να λογαριάζαμε την μυστική άστυνομία, την άλληλογραφία με τους πράκτορας που είχε σ' όλο τον κόσμο. 'Όλα αυτά, όλα άπολίτως, περνούσαν άπ' τα χείρια του.

Δεν ήταν όσιος τα μεγάλα μόνον ζητήματα που άπασχολούσαν τον Ντ' Αννουντσιο. 'Ήσαν και τα μικρά. Για το κάθε τι, για ένα ενάσι, για ένα εορτή, για την παραινικότερη διανοχία που παρουν-

ΜΙΚΡΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΣΕ ΠΕΖΟ ΡΥΘΜΟ

Προσωπίδες

Βγάμα τις παλιές τις προσωπίδες, και πάμε, τραγουδώντας, στο χορό.

Ένας περφότος σου μιλεί. Γελάς. Γίνεσαι κριτικό σε κάποιον άρλενο. Σου χιχνη ένα μάτο με νεζέδες.

Όσοσο παίζουν πάντα τα βιολιά, Ένας ιπότης κάτι ψυθιρίζει.

Καθώς περνάμε δίπλα στο μισοφέ, λέγεται μπροστά σου ένα λειψό ρόδο. Δέ μάθαμε ποτέ, ποιος τόξε ριζιέ...

Όσοσο παίζουν πάντα τα βιολιά...

Κάνει ζέστη - εγώ πετώ τη μούσα. Σό, όμως, δέν τη βράζεις—τη φορτίζ.

Και τότε, ξαμινικά, χωρίς να θέλω, γεννάται πάλι, μέσα μου, μια σκέψη: Νομίζω τη φοροσίσε από πάντα—νομίζω δέν την έβραλες ποτέ!

Ή μάστα που μου κρύβει τη μορφή σου, βράζεται πιο πολύ μέσ' στην ψυχή σου...

Δέν παύεις να μ' αναπολείς;

Οι άνθρωποι δέν είνε δυνατοί. Ξεχνούν άμφοσ; ό,τι έχουν τάξει.

Μού είχες τάξει πως θα με ξεχνούσε—κι' όμως δέν παύεις να μ' αναπολείς...

Άλφρε που βιασίλενε ό ήλιος, ήταν ο νοός μου τόσο λεπτήμος, που μπόρεσε, μ' αυτό, την άποψη, πως δέ μπορεί παρη να με θυμιαται...

Και τότε πέ θυμάρηρα και 'γώ. Οι άνθρωποι δέν είνε δυνατοί.

ΝΑΗΟΛΕΩΝ ΑΛΗΛΘΙΩΤΗΣ

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

Υπόζον άνθρωποι που έχουν περιουσία δίχως να-χουν ζ' εύτυχία, όπως κι' άλλου ποζουν γυναικείσ δίχως να αισθάνονται έρωτα. (Ριβαρόδ)

Ή δουστια, της εύτυχιάς είνε ό κόρος και ή εύτυ-χία της δουστιας ή έλπίδα. (Αερόδ)

Δέν άρνηναι κανείς τις ήθρες παρη μόνο όταν κοινοστή. (Εδρεμόν)

Ένα όραμό σόμα ύπόσχεται μια όραμα ψυχή. (Σοκράτης)

αιζότανε, όλοι έτρεχον σ' αυτόν.

— Κύριε Διοικητά, δέν έχει βούτηρο στην άγορά! 'Ο λαός διαμαρτύρεται...

Και ό Διοικητής έπήγαντε άμφοσ στην άγορά ή όποιον άλλου ήταν ανάγκη να πάη, αντίβαινε σε καμμιά πέτρα, ή στεκότανε όρθός στο απόκνητό του και μιλούσε για να καθηροιάση τους πολίτας, για να ήμνηρώση τον στρατό.

Άλλοτε πάλη ξέγαντε στο μιλωκότι του διοικητηριου και μιλούσε με τους κατοίκου του Φιούμε, ένθουσιζοντάς τους:

— Θα παραδώσετε λοιπόν την πόλη στους έγγρους; τους φοτοφός.

— Όχι, ποτέ!

— Εγώε!... Θαμιάμα!... Άλλά προσέξτε. Χρειάζεστε, θάρρος...

— Έρχομε άρχετό.

— Και ύπομονή.

— Δέ θα μάς λείψη κι' αυτή. Ζήτω ό Διοικητής!... Έγια, έγια.

Έγια!... Όσους του Φιούμε!...

Έτσι ό Ντ' Άννουίντο όχι μόνον έπέβαλλε την πεθαρία με τά λόγια του, τά γεμάτα παρωτισμό, άλλ' ένέπνεε και μια φανα-τική άγάπη σ' όλους. Τά παιδάκια του φιλούσαν τά χέρια και ή γρηές του Φιούμε έκοβαν κομμάτια από τη φόδρα των έπανωφοριών του, τα όποια έβρίσταν αν ίερά κειμήλια, μέσα σε μενταγιόν. Οι νέοι στρατιώτες ήταν έτοιμοι να δώσουν και τη ζωή τους για χόρι του λοιητό. Οι κάτοικοι του Φιούμε, τρελλοί από ένθουσιασμό τον ανώδετον ως τό Διοικητήριο, τραγουδόντας, όλοι μαζί, τό έμβατήριο του Φιούμε, την περιήμη 'Εξου-βινέτσας.

ΕΤο Φιούμε ήταν πραγματικά τότε, λέγει ένας συγ-γραφέης, όχι μια πόλις του είκοστού αιώνοσ, αλλά μια άγια πόλις του Μεσαίωνοσ, που την ένεργάζονε ό αιώμητος ένθουσιασμός ένός ανθρώπουσ.

Αυτή είνε ή μια φάσις της ζωής του Ντ' Άννουίντο. Υ-πόζον όμως και άλλα. Άξίζει να μιλήσουμε για τον κο-σμικό, για τον φίλαθλο, για τον κατακτητή Ντ' Άννουίντο. Γι' αυτά όλα σε προσέχί φύλλα του 'Μπουκέτουσ.

ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΣΟΝΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

Ή Ιταλός βιολίστας Ταρτινί στο μονατήρι. Ήσπου του παρουσιάζεται ό Διαβόλος. Ή τρώμεσ του βιολιστά. Ή Σατανάς τον γονταίει παίζοντας βιολιά. Ή «Σονάτα του Διαβόλου». Οι μαθητά του Ταρτινί ένθουσιζόνται. Ή μου-σική; τους άποκαλύπτει την άλήθεια. Ποτε δέν θα παίζω όπως εκείνοσ», κλπ.

Ένας από τους μεγαλύτεροσ Ιταλόσ βιολιστάσ ήταν και ό Ιω-σήφ Ταρτινί, ό όποιοσ ίδρυσε την περιήμη σχολή του Παταβίου και του όποιοσ οι μαθητά υπήξαν όνοματώσ καλλιτέχνησ.

Μταξύ των σιμφωνιων, τις όποιασ συνέθεσε ό μεγαλοφώνησ μου-σικός, έξαιρετική θεία κατήχη ή «Σονάτα του Διαβόλου», άληθινά άριστοέργημα, του όποιοσ ή δημοφώνη άρτίελεται σε έντέλεισ Ξεση-ματίεσ συνθέτες.

Αιρηγόνα δηλαδή ότι τον καιρό που ό Ταρτινί βρισκόταν σ' ένα μοναστήρι είδε μια νύχτα να λάμπουν στο ταπεινό κελιά του φάτα κωκανα και πράσινα. Συγγρονόσ παντού σκορπίστηκε μια δυνατή μωφοδιά από θειάμι κι' ένας παραδόξοσ κρότοσ άκούστηκε από τό κάτω μέρος του κρεββατιού. Ή καλλιτέχνησ πήγε να τά χάζη όταν είδε να παρουσιάζετα μπροστά του ό ίδιοσ ό Σατανάς μαλλιαρός, άσημος, άταξιοσ, με κέρατα στο κεφάλι και με τά πόδια στηλωμένα άπάνω στο κρεββάτι. Ή διοστιχισμόσ ό Ταρτινί είχε μείνει άμόνοσ από τη σαστισμάρα του και δέν τολμούσε να κουνήθι, ούτε να βγάλι μιλία απ' τό στόμα του. Τότε ό άρχον του Άδου του χαμογύλισε και παίρνοντάς του βιολι τον έκαμε να βρωίον απ' τις χορδέσ του μερικέσ άλλωκοτεσ σιμφωνίεσ.

— Κιτάξτε, διδάσκαλε, του έλε, και δέστε αν όμολήθηκα ή όχι από τό μαθημάτά σουσ.

Κι' ό διαβόλοσ χωρίς να χάζη καιρό άρ-χιος να παίζη, χωρίς λάθοσ, κάμποσα κομ-μάτια του Ταρτινί, τά όποια ό μουσικόσ ά-γαποίσε περισσότερο από τις άλλεσ συνθέσεσ του. Ή Ταρτινί, ό όποιοσ ξαναβόηξε έντομα-ταυτό τό θάρροσ του τον άκούγε γοητευμένοσ με μεγάλη προσοχή. Καμιά άλλη φορά δέν του είχαν φανη τόσο όμοια τά έργα του, ούτε κι' αυτόσ ό ίδιοσ τό είχε παίζη ποτέ με τέτοιο θαυμαστή όκρίθεια.

Κι' όταν έπαυε να παίζη ό Σατανάς, του φώναξε ένθουσιασμένοσ: — Μιράδο, Έσοφός; Μάθε όμως με μ' έκαμε πλέον 'λεθη-φανα και φθονερό, 'περηφανα για τά έργα μου και φθονερό για την ύπεροχή σου. Μού κόλλησε, δηλαδή, δυό φοβερά αιματηρά πο' ύδηγόν κατ' εύθειαν στο βασιλιά σου. Θά ήσυν όμως σωστόσ διά-βόλοσ, αν έδεχόσουν τώρα να μου παίζησ κι' ένα σκοπό δικησ σου συν-θέτοσ. Στοιχηματίσω ότι μ' εγχαίρηται θά πηγαίνω κανένας στην κοκασί, γ' άντι να σάσ άκούγε λίγο.

— Τιποτε δέ μπορώ να άρνηθώ σε σάσ, διδάσκαλε, άποκρίθηκα ό Διαβόλοσ.

Κι' άρχισε να παίζη μια θαυροή μελωδία με μελαγχολικήσ τρι-λιεσ, μια μελωδία στην όποια συνενώνονταν σ' ένα έξαιρετικό σινόλο, άλλωκοτεσ εκφράσειεσ παρατόνοσ, έρωτιον και απελπίασ. Οι χορ-δέσ έναλλαν, έγγελόσαν, έκλιαν. Άκούοντάσ αυτήν την πρωτακού-στη μουσική που έξτελετίτο με διαβολικό πρίσματίσ ό Ταρτινί σκόνθησε με τό βλέμμα φλογισμένο και τό στόμα άδάνοχο. Κι' ένθουσιζόν ή τέλειεταίεσ μελωδίεσ, ώμωρε προό τό μέρος του Σατανά. Μά μωφοδιά όμως από θειάμι δυνατώτερη από πρώτα τον έπνιξε, τό φός έσθόθηκε με μιάσ κι' ό Διαβόλοσ έξαμινίσθηκε.

Ή Ταρτινί έμεινε μονάχοσ μέσα στο κελιά του, έχοντάσ μπροστά του τό βιολιά του, ένθω ή άλλωκοτή σιμφωνία άντηροίσε αιώμα απ' αυταίεσ. Έλήρε τότε στα χέρια του τό βιολιά και προσπάθησε να ξαναπαίζη ό,τι θυμόταν απ' τη διαβολική μελωδία. Ή αήχη του βρήκε όλόφωρα άριστοέμένοσ στην έργασία του. Έπ' τέλοσ όμως έπέτυχ, ό,τι ζήτοσε. Και την άλλη μέρα έπαίξε τη «Σονάτα του Διαβόλου» ένθουσιζον τον έξάλλων σκεδόν μαθητόν του κι' έπειδή άκούγονταν από παντού κραιγάεσ ένθουσιασμού, φώναξε:

— Τι θά λέγατε αν την άκούγατε αυτή τη σονάτα να την παίζη ό συνθέτησ της; ό ίδιοσ; Ή Σατανάς δηλαδή; Από αυτόν την άκουσα, φίλοσ μου, και ποτέ δέν θα μπορέσω να την παίζω όπως Έκρίνοσ...

ΤΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΑΛΛΟΥ

Τά έπισκεπτήρια δέν είνε εύφορτακή έφεύρεση. Οι Κινέζοι μετεξεριζόντο έπισκεπτήρια από την έ-ποχή άκόμη του Κομφουόνοσ. Τά έπισκεπτήρια των άρχόντων της Κορέα είνε τά μεγαλείτερα που ύπαρ-χουν στον κόσμο, γιατί τό μέγεθοσ του είνε ίσο πρὸσ έναν τετραγωνικό πόδι. Οι Ιαπωνέιεσ της Σομπαράεσ μετα-χειρίζοντα ως έπισκεπτήρια ξυλίνουσ δίσκουσ μήκοσ 30 πόν-των. Έπίσης τά έπισκεπτήρια μερικόν Άφρικανικόν φοιόν είνε κομμάτια από έξόλο, στολισμένα με λεπτοδουλένια ανάγλυφα.